

POHORELSKÝ HLÁSNÍK

***** Informačné noviny Obce Pohorelá; ročník XXII; FEBRUÁR 2026; - ZADARMO - *****

81 ROKOV SLOBODY: SPOMIENKA PRI PAMÄTNÍKU SPOJILA GENERÁCIE

Januárové mrazivé dni v Pohorelej sa už tradične nesú v znamení spomienok. Tento rok sme si v sobotu 31. 1. 2026 pripomenuli 81. výročie oslobodenia našej obce rumunskou armádou, historický míľnik, ktorý nám pripomína cenu slobody a odvahu tých, ktorí za ňu neváhali nasadiť vlastné životy.

Pietny akt kladenia venca zorganizovala Základná organizácia SZPB Partizánskej brigády Jánošík. Práve odkaz tejto brigády je v našom regióne stále živý a tvorí dôležitú súčasť našej identity. Pri pamätníku padlých sa stretli zástupcovia obce, členovia SZPB a verejnosť, aby spoločným tichom a kvetmi vyjadrili vďaku generácii, ktorá prešla hrôzami vojny.

K prítomným sa prihovarila starostka obce Ing. Jana Tkáčiková. Vo svojom prejave zdôraznila, že sloboda nie je samozrejmosť, ale dar, o ktorý sa musíme starať každý deň.

Aj prítomnosť žiakov našej základnej školy pri pamätníku je jasným signálom, že dejiny nezostávajú len na stránkach učebníc. Mladá generácia svojou účasťou dokázala, že rozumie významu týchto udalostí. Práve spojenie pamätníka a mládeže vytvorilo dôstojnú atmosféru continuity – odkaz boja proti útlaku sa prenáša ďalej.

Dôstojnú a emotívnu atmosféru podujatia umocnilo vystúpenie mužskej speváckej skupiny. Pohoreľski chlopi svojimi mocnými hlasmi rozvibrovali mrazivý vzduch a zaspievali vojenské piesne, ktoré sa kedysi ozývali našimi horami. Ich precítený prednes pripomenul osudy mladých mužov, ktorí odchádzali do boja, a dodal celému podujatiu hlboký ľudský rozmer.

Ing. Anna Pravotiaková

O POHÁR STAROSTKY OBCE POHORELÁ

V sobotu 31.1.2026 sa konal už 31. ročník volejbalového turnaja horehronských obcí „O pohár starostky obce Pohorelá“. Zúčastnilo sa ho 5 družstiev zo Závadky nad Hronom, Braváčova a Pohorelej. Hralo sa systémom každý s každým na dva vyhraté sety.

Najviac sa darilo tímu Závadka nad Hronom "B", ktorý si bez straty bodu poradil zo všetkými súpermi a zaslúžene získal prvenstvo, na druhom mieste skončilo bojovné družstvo Braváčova, tretiu priečku vybojovalo družstvo Závadka nad Hronom "A".

Turnaj tentokrát nevyšiel domácim družstvám, Pohorelá SR obsadilo 4. miesto a Pohorelá JR konečné 5. miesto.

Individuálne ocenenia:

Najlepší nahrávač(ka): Timea Petrovičová (Závadka "A")

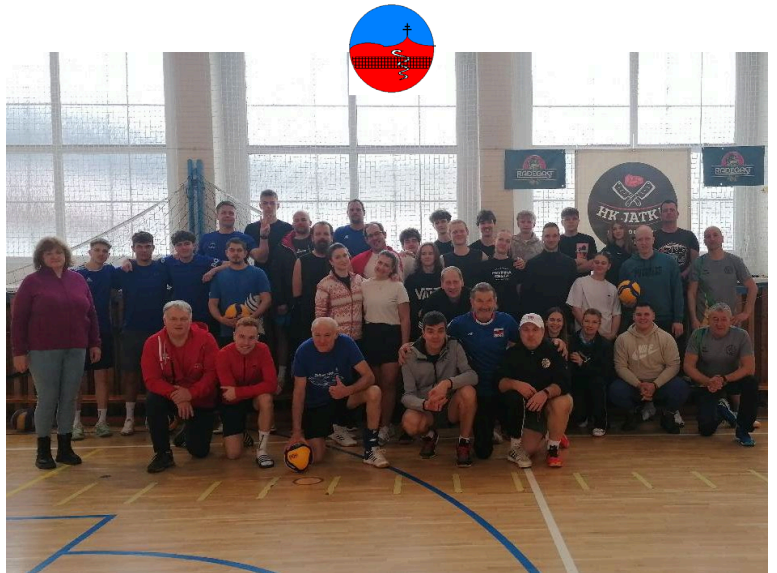
Najlepší smečiar: Patrik Hrablay (Závadka "B")

Najlepší hráč (MVP): Miroslav Kán (Braváčovo)

V mene Volejbalového spolku GAD POHORELÁ chcem poďakovať všetkým družstvám, ktoré prijali naše pozvanie na turnaj, všetkým hráčom, divákovi za peknú atmosféru. Samozrejme poďakovanie patrí všetkým sponzorom:

OÚ Pohorelá, starostka Ing. Jana Tkáčiková, ZŠsMŠ Pohorelá, Bc. Peter Siman, Pivovar Radegast Marcel Kanoš, HK Jatka, ďalej ďakujeme Petrovi Pletkovi za skvelú kapustnicu!, Emílii Tlučákovej za vynikajúce zákusky, Jozefovi Mikolajovi za občerstvenie, Márii Mydliarovej za pekne pripravené ceny, Andrei Kriakovej, ktorá sa starala o pitný režim, všetkým usporiadateľom. Samozrejme veľká vďaka Lukášovi F. Janoškovi Kinderovi za rolu hlavného rozhodcu.

Michal Tlučák

PODUJATIA

POČET OBYVATEĽOV V OBCI POHORELÁ V ROKU 2025

MEMORIÁL POHORELSKÝCH RUBÁROV
70. výročie obetí lavínového nešťastia v Kulichovej doline v roku 1956
XXX. MAJSTROVSTVÁ POHORELEJ V NOHEJBALE
TROJČLENNÝCH DRUŽSTIEV NEREGISTROVANÝCH HRÁČOV
v sobotu 7. marca 2026
o 9:00 hod. v telocvični ZŠsMŠ Pohorelá
(prezentácia 8:30 - 9:00)
8:00 hod. - PIETNY AKT v miestnom cintoríne pri hroboch tragicky zosnulých lesných robotníkov
ŠTARTOVNÉ: 5,- €

SKUPINA	SPOLU	MUŽI	ŽENY
NARODENÍ	9	5	4
ZOSNULÍ	39	19	20
PRISŤAHOVANÍ	9	7	2
ODSŤAHOVANÍ	17	4	13

Počet obyvateľov k 01.01.2025 2074

Počet obyvateľov k 31.12.2025 2040

(MUŽI – 969, ŽENY – 1071)

VÝKUP PAPIERA

Zbierajú sa noviny, časopisy, knihy bez textilnej väzby a kartón

Je potrebné, aby bol zber zviazaný. Kartón a papier musí byť zviazaný osobitne!

3 kg = hygienické vreckovky 1ks, 8 kg = toaletný papier 1 roľka, 12 kg = papierové utierky 1ks, kartón: 10 kg = toaletný papier 1 roľka

VÝKUP OLEJA

Vykupujú sa použité jedlé oleje a tuky z domácností v dobre uzavretých nádobách!

1l oleja = 1ks hygienické vreckovky, 2l oleja = 1ks roľka toaletného papiera, 3l oleja = 1ks kuchynské utierky

KDE? Obec POHORELÁ / mobilný zber

KEDY? 26. – 27. február 2026 od 09:00 hod.

Spoločnosť Brantner Gemer s. r. o. neinformuje obec o presnom čase a trase výkupu, preto sa s otázkami obracajte priamo na výkupu:

tel. **0904 645 645**. Ďakujeme.

2 % DANE Z PRÍJMOV FO A PO A NOVÁ MOŽNOSŤ V ROKU 2026: DAROVANIE 2 % Z DANE RODIČOM

Rok 2026 prináša novinku v oblasti poukázania dane. Daňovníci – fyzické osoby budú môcť po prvýkrát poukázať 2 % zo zaplatenej dane aj svojim rodičom. Rovnaké 2 % bude možné naďalej venovať aj neziskovým organizáciám.

Novinka vyplýva z § 50aa zákona o dani z príjmov a týka sa poukázania podielu zaplatenej dane za rok 2025.

Základnou podmienkou je, že daň musí byť riadne zaplatená a daňovník musí podať daňové priznanie (alebo požiadať zamestnávateľa o vykonanie ročného zúčtovania dane) v zákonom stanovenej lehote.

Možnosti poukázania 2 % zo zaplatenej dane:

- Daňovník môže darovať 2 % zaplatenej dane jednému rodičovi a 2 % zaplatenej dane druhému rodičovi.
- Súčasne môže poukázať 2 % (resp. 3 %) neziskovej organizácii.
Spolu tak môže daňovník poukázať až 6 % (resp. 7 %) zo svojich daní.

Ako poukázať 2 % z dane:

- V daňovom priznaní podanom do 31. marca 2026, resp. v predĺženej lehote.
- Na samostatnom tlačíve ([VYHLÁSENIE o poukázaní podielu zaplatenej dane z príjmov FO](#)) do 30. apríla 2026, ak daňovníkovi zamestnávateľ vykonal ročné zúčtovanie. V tomto prípade je povinnou prílohou potvrdenie o zaplatení dane od zamestnávateľa.
- Vyhlásenie musí obsahovať identifikačné údaje rodiča/rodičov (meno, priezvisko, rodné číslo).

Podmienky:

- Daňovník nesmie mať nedoplatok na dani vyšší ako 5 eur do 15 dní od uplynutia lehoty na podanie daňového priznania.
- Daňovníkovi, ktorému zamestnávateľ vykonal ročné zúčtovanie za rok 2025, bola daň vyplývajúca z ročného zúčtovania vysporiadaná v správnej výške do 30.4.2026.
- Rodič musí byť k 31.12.2025 poberateľom starobného, invalidného, výsluhového dôchodku alebo invalidného výsluhového dôchodku po dovŕšení dôchodkového veku. Vzhľadom k tomu, že SP o priznaní dôchodku rozhoduje spätne, a s cieľom zachovať možnosť asigovať daň aj tým rodičom, ktorým bude dôchodok priznaný a vyplatený spätne, daňovník môže uviesť aj rodičov, ktorí k 31.12.2025 dosiahli dôchodkový vek a u ktorých je predpoklad, že im bude priznaný dôchodok spätne k 31.12.2025.
- Ak bol daňovník v danom roku zverený do náhradnej starostlivosti, musí k vyhláseniu priložiť rozhodnutie príslušného orgánu, ktoré to potvrdzuje. Pri podaní vyhlásenia v nasledujúcich rokoch už tento doklad neprikladá.
- Skutočnosť, že daňovník je **vlastným alebo osvojeným dieťaťom tohto rodiča, nie je potrebné preukazovať.**

Tento rok môžete podporiť tieto OZ:

ATRYM, Jánošíkova 480/81, Pohorelá, IČO: 54724155 ;

Občianske združenie OPORA Pohorelá, Za Vršok 204/1, Pohorelá, IČO: 37891324;

PLŤ, 1. mája 84, Pohorelá, IČO: 37824856;

Pohorelá Vedno, Clementisova 826/2, Pohorelá, IČO: 52102718;

Rodičovské združenie pri základnej škole v Pohorelej, Kpt. Nálepku 852, Pohorelá, IČO: 37950835

Telovýchovná jednota Mladosť Pohorelá, Pohorelá 780, Pohorelá, IČO: 17060711;

Naši žiaci opäť dokázali, že sa v konkurencii nestratia a svet čísel, logiky a ekonomických súvislostí im je blízky. V školskom kole **Ekonomickej olympiády pre základné školy** v školskom roku **2025/2026** dosiahla naša škola úspech, keď sme v rebríčku **50 najúspešnejších žiakov Banskobystrického kraja** obsadili rekordný počet miest. Celkovo v našom kraji súťažilo až **741 žiakov**, čo robí úspech školy ešte výraznejším.

Dominancia v prvej desiatke:

Najväčšiu radosť nám urobilo hromadné zastúpenie v elitnej desiatke najlepších mladých ekonómov kraja. V silnej konkurencii sa na popredných priečkach umiestnili:

2. miesto: Nela Kubandová; **3. miesto:** Samo Rochovský; **4. miesto:** Filip Datko; **5. miesto:** Zdeno Maňuš; **6. miesto:** Peter Frajt; **7. miesto:** Jakub Pompura; **8. miesto:** Zoe Vasilová
Do krajskej päťdesiatky sa prebojovali aj ďalší šikovní žiaci, ktorí potvrdili vysokú úroveň vedomostí: **11. miesto:** Kristína Rašiová; **26. miesto:** Ján Hlaváč

Súťaž organizuje inštitút **INESS – Inštitút ekonomických a spoločenských analýz** s cieľom

rozvíjať finančnú gramotnosť mladých ľudí. Skutočnosť, že naši žiaci uspeli v takom vysokom počte súťažiach v kraji, svedčí o ich talente a výbornej príprave.

Všetkým úspešným riešiteľom srdečne gratulujeme.

Ing. Anna Pravotiaková

GACOPER CUP 2026

V sobotu sa uskutočnil už 8. ročník turnaja Gacoper Cup a opäť potvrdil, že futbal u nás má skvelú atmosféru. Gratulujeme víťazom – tímu Sokolíci, ktorí napriek zmenám v zostave obhájili titul z minulého roka. Klobúk dole!

Týmto by sme sa chceli úprimne poďakovať všetkým zúčastneným – hráčom, fanúšikom, rozhodcom, organizátorom, ako aj všetkým ľuďom, ktorí priložili ruku k dielu a svojou pomocou prispeli k úspešnej realizácii tohto podujatia.

Veríme, že ste si túto športovú akciu užili a dúfame, že sa aj v budúcom roku stretneme minimálne v rovnako hojnej zostave.

Konečné poradie tímov:

1. Sokolíci
2. Umazanci
3. Los Blancos
4. Eagles

Individuálne ocenenia:

🏆 **Najlepší strelec:** Patrik Ďurčík (17 🏀)

🏆 **Najlepší hráč:** Róbert Košičiar

🔥 **Najlepší pohorelský hráč:** Jakub Bútora

👏 **Najlepší pohorelský tím:** Mladé pušky

Podakovanie patrí aj našim sponzorom, bez ktorých by sa turnaj v takejto kvalite nemohol uskutočniť. Ďakujeme za podporu, dôveru a pomoc pri rozvoji športu v našom regióne. Vidíme sa opäť na Gacoper Cupe 2027! 🏀🔥 *-Matej Bútora-*

Zber netriedeného komunálneho odpadu

18.02. 04.03. 18.03.

Nádoby si vyložte pred brány deň vopred!
Zbiera sa od 07:00 hod. každú druhú stredu!

Zber PLASTOV

06.03. 17.04.

Zbierajú sa len **ŽLTÉ** plné a zaviazané vrecia.

**SPOLOČENSKÁ
RUBRIKA****JUBILANTI**

89 rokov

Matej Pompura, Za Vršok 218

88 rokov

Mária Kanošová, Orlová 593

87 rokov

Anna Baksová, Clementisova 797

85 rokov

Mária Petrová, Za Potokom 702

83 rokov

Lukáč Zibřík, Nová 365

81 rokov

Artúr Hlaváčik, Pohorelská Maša 53

Ján Kuklica, Partizánska 525

75 rokov

Adela Gandžalová, Kpt. Nálepku 28
Mgr. Anna Kráľová, Clementisova 757

70 rokov

Juraj Kyba, Clementisova 760
Mária Lakandová, Kpt. Nálepku 247
Mária Rochovská, Clementisova 796
Mária Šajšová, Kpt. Nálepku 107

65 rokov

Marta Buček Durbáková, Orlová 580
Ján Ciper, Clementisova 764
Jozef Chromč, Orlová 662
Anna Malecká, Kpt. Nálepku 29
Dana Pokošová, Za Hronom 835
Rudolf Skyba, Pohorelská Maša 12
Ivan Tešlár, Kpt. Nálepku 160

60 rokov

Ludmila Janošková, Nová 326
Ján Pletka, Za Vršok 221

NOVORODENCI

Matias Kušnierik, Kpt. Nálepku 250

ZOSNULÍ

Mgr. Soňa ŠAJŠOVÁ, 80 r.
Antónia MALECKÁ, 92 r.

Z knihy Pohorelá – dedina pod Orlovou (Gejza Horák):

(pozn.: výpis záznamov z knihy je bez gramatických a štylistických úprav, tzn. i v gramatike platnej v danej dobe)

Priadky (.....pokračovanie.....)

Ved' im treba aj uznať?! - „Chlop“ má každú chvíľu dôvod na zábavu a ony nič?... Kým sa priadka dostane ku pradenu, neraz si zhlboka vzdychne. Nuž i „chlop“ musí prepáčiť: nesmie jej závidieť radosť z vykonanej práce.

Šikovná žena zvara a perie pradená vtedy, keď muž nie je doma. - Lepšie sa zabavia s kmotrou, švagrinou a smelšie porozprávajú o tom, čo ich ťaží... I ženy majú slávnostné dni, ktoré hodno osláviť a vari aj orosiť slzou nápoja.

Keď priadza vyschla, začne sa s ňou robota nanovo. - Zas príde kmotra, suseda i švagriná a pomáhajú gazdinej v ďalšej práci, ktorú by veru (čo je aká šikovná) sama nezvládla.

Priadzu budú zviäť. - Na zviävanie priadze použijú v Pohorelej doma zhotovený prístroj „terefendy“ (pozri kresbu), alebo „zviäčky“, pripevnené na „kozéľok“ - samorastlý podstavec.

Pradená, navličená na terefendy, alebo zviäčky sa zviäajú pomocou „špulaka“ na fajfu. (Špulak = prístroj s osou otáčajúcou sa pomocou kľuky; fajfa = na špulaku navličená veľká cieva).

Keď gazdiná a jej pomocníčky zaplnia 1l fajfy, pokladú ich na drabínu (drabina = rebríček s pohyblivými priečkami). Z každej fajfy, pripravenej na priečke drabiny vytiahnu koniec nite a vedú cez diery doštičky (doštička = dierkovaný lopárik), vždy dve nitky vedľa seba.

Nitky prechádzajúce cez 12 dielok „doščičky“ (doštičky) navijajú sa na snovadlá, ktoré medzi tým pripravila suseda „do rúry na tragare“ (snovadlá: 4 drúky na hornom i dolnom konci spojené skříženými palicami. Osou je dlhší drúk, ktorého horný koniec založia do trámu na povale a dolný upevnia v kľátičku a jamkou, v ktorej sa ľahko krúti).

Ženy sa medzitým rozrečnili, lebo došli práve k tej chvíli, keď začnú snuť. - Jedna už priniesla oba „činy“ (dve palice - s tromi zubami), ktoré treba na doľnú a hornú časťku snovadiel dobre priviazať. Už je všetko pripravené. Na chvíľku zastanú i jazyky našich usilovných robotníčok.

Všetky ženy obstúpia snovadlá postavené naprostred izby (chyže) a gazdiná, hlavná osoba pri celej veľkej práci, uväzuje nitky na „činy“. Začínajú.

Nite z fajf, ktoré sa ťahom krúti, prechádzajú cez diery doštičky na zuby činov. Doštičku drží v ruke gazdiná a pohybuje ňou tak, aby nite od vrchného činu prechádzali v osmičkách. - Cez horný i dolný čin prejde po päť raz a už má s božou pomocou dve pásma. - do jedného pásma nasnuje 5 „gangov“ („gang“ = množstvo a dĺžka niti z dvanástich fajf). - Na snovadlách nasnujú ženy až 20 pásem. Každé o sebe previažu, aby sa pásma nepoplietli. - Nerozmotal by ich nik na svete...

Po snáti zo snovadiel spletie gazdiná snovadlá na akýsi vrkoč alebo ako sa v Pohorelej vraví „kľuč“.

Názov pre dĺžku, množstvo a rozdelenie nasnutého pásma je niekoľko. Do jedného „gangu“ rátajú 10 nitiek, 3 „gangi“ tvoria jeden „slupik“ (stĺpik); štyri „slupiky“ zasa päť rifov.

Keď sú už pásma v kľučí, prídu na rad „r6tky“ („r6tky“ = malý rebríček s oceľovými zubami - dá sa rozobrať), na ktorých bude gazdiná deliť nitky. Do každého zubu vloží 120 nitiek - jedno pásmo. (Medzier medzi zubami je 20).

„R6tky“ s vloženými nitkami drží gazdiná; švagriná a kmotra navijajú nite na zadný návoj krosien a aj suseda robí dôležitú prácu, - Za každým rifom vkladá pod nitky na návoji „ciepky“ (dlhé vyhladené papeky - triesky, ktoré spevňujú ťah niti na návoji).

Zabudli sme na krosná. - Vniesol a postavil ich gazda. Doniesol ich vari na dva razy, lebo krosná sú ťažké kusisko. - Už sa ani nepamätá kto ich urobil, lebo ani sám nevie po kom ich zdedil. Iste už veľa rokov slúžia.

Od tej chvíle ako sa krosná vteperili do chyže, je v nej dako málo miesta. Stoja na prostred izby a okolo nich tesno, len čo prejdeš.

„Zadní navoj“ (valec na zadnej časti krosien) je už tuho navitý. - Gazdiná prenechá „r6tky“ daktorej zo svojich pomocníčok a asi 1,5 cm pred nimi poprestrahuje všetky nitky a vždy po dve volieka do očiek nitelníc. (Nitelnice kupujú hotové = dve tenké žrdky, pospájané okami navoskovaného motúžku).

Do prednej nitelnice navlečie prednú, do zadnej zadnú niť. Keď vollecie všetky nitky, zložia ženy „r6tky“ doľu. Nitky z nitelníc idú vždy dve a dve pomedzi zuby brda, upevneného na bidle.

Konce niti rozdelia na šesť dielov, obyčajne odočka, a zviažu sa so šiestimi koncami motúžov, pripevnených na palici. Palica je tuho priviazaná o predný návoj, aby nite boli pevne natiahnuté.

Gazdiná môže začať tkáť.

Vdovy Júlia Tereková a Mária Datková pri pamätnej tabuli obeť lavíny v Kulichovej doline

Vo víre času

Spoločné hroby obeť lavíny v miestnom cintoríne v Pohorelej

Pohorelský hlásnik – informačné noviny Obce Pohorelá; reg.č. OÚ-OMT/1/95; číslo 2026/02, ročník XXII., - NEPREDAJNÉ

Adresa redakcie: Školská 349/6, 976 69 Pohorelá; 048/6196102, peter.siman@pohorela.sk, www.pohorela.sk. Uzävierka: 10. dňa, vychádza okolo 15. dňa v mesiaci.

Za obsahovú a gramatickú správnosť zodpovedajú autori článkov. Grafická úprava a autor neoznačených článkov: OÚ Pohorelá. Vydáva: Obecný úrad v Pohorelej;

Zapožičané fotografie a dokumenty VRACIAME. Fotografie zverejňujeme postupne.